

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Budai Campus
Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék
Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak**

**AZ ÉRDI ERDŐ-HÁT-DŰLŐ BOTANIKAI FELMÉRÉSE ÉS TÁJTÖRTÉNETI
ELEMZÉSE**

Belső konzulens: Gergely Attila
beosztás: mesteroktató

Tanszéke: Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék

Készítette: Gede Zsófia
Képzési hely: Budapest

2024

Szakdolgozatomban az Érden található Erdő-hát-dűlő növényzetét, élőhelyeit vizsgáltam és térképeztem, majd feltártam a területet érintő konfliktusokat, és javaslatot tettem ezek feloldására.

Elsőként a terület tájtörténetét elemeztem, majd környezeti adottságait mértem fel. Megállapítottam, hogy a korábbi évszázadokban egyedül a szántóföldi felhasználás volt jelen a területen, majd a XX. század második felében a honvédséghez került, és a mai napig is honvédségi terület, ámbár használaton kívüli.

Következőnek az Erdő-hát-dűlő növényzetét vizsgáltam meg. Potenciális vegetációja az illír molyhos tölgyes. Jelenleg cserjés növényzet uralkodik rajta, ezt bontják meg erdős foltok, valamint sziklagyepek, lejtősztyepek. Megtalálható egy feketefenyő ültetvény is a dűlő északnyugati sarkában. Meghatároztam a vizsgálati területen megtalálható élőhelyeket az Á-NÉR élőhelykategóriák alapján. Meghatároztam a Natura2000 különleges közösségi jellegű élőhelyeket is, melyek közül három van jelen a területen, ezek a pannon lejtősztyepek és sziklafüves lejtők, fehér varjúhájás mészkedvelő sziklai pionír növényzet és pannon molyhos tölgyesek.

Felmértem a területen megtalálható védett növényeket is. A DINPI által 2013-ban készített biotikai adatbázist vettem alapul keresésemhez. Sok védett faj van jelen a területen, mint például a bíboros kosbor vagy a henye boroszlán, és sok tömegesen jelenik meg, mint például a sárga len és az árlevelű len.

Az Erdő-hát-dűlőn megjelennek tájhasználati konfliktusok is. Ezek közül az inváziós és adventív fajok terjedése az, ami a legnagyobb problémát okozza. A feketefenyő nagyon erősen terjed az ültetvény felől, nemcsak egy adventív faj, amely a látképet is rontja, de tűzveszélyes is. A bálványfa és az akác is sok helyen jelen van a területen. Az illegális hulladéklerakás és a taposás is problémát jelentenek.

Dolgozatom utolsó részében javaslatokat fogalmaztam meg a fent említett konfliktusok feloldására. Mivel az Erdő-hát-dűlő Natura2000 terület, ezért van egy fenntartási terve, aminek követése megoldást jelentene a felmerülő problémák nagy részére. A fenntartási terv kezelési javaslatát módosítottam, hogy figyelembe vegye a területen lévő molyhos tölgyes foltokat is. A vizsgálati terület majdnem egészére legeltetést javaslok, a molyhos tölgyes foltokra pedig azok kezelését. Kijelöltem továbbá rekreációs útvonalakat, és javasoltam az apróbb ösvények lezárását, ezzel korlátozva a taposás okozta károkat. Az útvonal mentén ismeretterjesztő táblákat is ki lehetne helyezni, melyek egy oktató funkció mellett a helyi lakosok és a látogatók az Erdő-hát-dűlőhöz való kötődését erősítené.